

عنوان مقاله:

بازشناسی تطبیقی مفهوم قول و نطق موجودات از منظر مفسران با تکیه بر تفاسیر التبیان، مجمع البیان و المیزان

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش نامه معارف قرآنی، دوره 10، شماره 37 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

رحمان عشریه - استادیار دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، قم، ایران

حسین عباسی - دانش آموخته سطح ۴ حوزه علمیه، قم، ایران

مجتبی قاسمی - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق دانشگاه آزاد اسلامی قم، قم، ایران

خلاصه مقاله:

آنچه از قرآن و روایات اهل بیت (ع) به دست می آید این است که هر موجودی در عالم خود سهمی از عقل و درک و شعور دارد و با زبان خود تسبیح خدا می گوید، بر همین اساس حیات اختصاص به موجودات حیوانی و نباتی نداشته و نطق و سخن گفتن هم مختص به این زبان گوشتی نیست. بنابراین استماع و شنیدن نیز نمی تواند به همین گوش عادی و ظاهری اختصاص داشته باشد. هرچند در انسان مراد از قول عبارت است از استخدام صوت یا اشاره به ضمیمه قرارداد قبلی، که فطرت انسانی ما، و اینکه حیوانی اجتماعی هستیم آن را ایجاب می کند، اما آیا قول با همین معنا در تکوینیات نیز به کار رفته است مفسران و اندیشمندان دینی، هر یک از منظرگاه خود، به اجمال پاسخ هایی مطرح نموده اند لیکن جمع بندی روشن و صریحی ارائه نشده است که در این پژوهش به بررسی آنها خواهیم پرداخت. جستار پیش رو که به روش توصیفی تحلیلی نگارش یافته است، با محوریت نقد و تطبیق نظرات سه تفسیر ارزشمند: التبیان فی تفسیر القرآن، نگاشته شیخ طوسی، محمد بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن نگاشته طبرسی، فضل بن حسن و المیزان فی تفسیر القرآن نگاشته طباطبایی، سید محمد حسین به بررسی مفهوم قول و نطق موجودات، پرداخته است؛ مهم ترین نتیجه حاصل از کنکاش نگارندگان این مقاله، آن بوده است که هر یک از موجودات به تناسب خلقت خویش، خداوند متعال را به زبان قال تسبیح و تحمید می کنند هر چند که دیگر موجودات از شنیدن آن عاجز باشند.

کلمات کلیدی:

تسبیح، شعور، مفهوم قول، نطق موجودات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1016080>

